

Pedagogisch vakmanschap nieuwe stijl

Valkuilen en uitdagingen voor opleidingen

Pauline Naber & Roel van Goor

Opbouw workshop

- Onderzoek vakmanschap nieuwe stijl
- 8 bouwstenen samen werken & leren in teams
- Voorbeelden leerervaring van wijkteams
- Veranderingen in opdracht van professionals
- Welke gevolgen heeft dat voor ons?

(Welke) nieuwe eisen aan professionals?

- **Welke eisen zijn dat?** (*eigen kracht gezinnen versterken; alledaagse opvoeding ondersteunen, snel op- én afschalen; werken in de wijk ...*);
- **Hoe leren ze dat?** (*interviews en focusgroepen met: VIP-team, Wijkzorgteam, Oase-team, JBRA, OKA-team ...*);
- **Kernpunt: veel ruimte voor leren van en met elkaar** (*via casuïstiek, zelfanalyse methodisch handelen, evaluatie van resultaten, cliëntenfeedback ...*). Niet alleen aanbodgerichte en vakgebonden bijscholing.

Bouwstenen Samen werken en Samen leren in teams

- Samen stellen en vormen van lerend team (*mix, koplopers, kost tijd*)
- Eigen maken van opdracht (*combi oud & nieuw*)
- **Delen visie en invullen methodisch kader** (*werken met eigen kracht? hoe?*)
- **Realiseren cultuuromslag** (*bloot geven, zelfsturend, practice what you preach*)
- Onderhouden én vernieuwen vakmanschap (*blijven leren met elkaar*)
- Werken vanuit eigen kracht (leren vertrouwen op gezinnen, op elkaar)
- **Zorgen voor veiligheid** (van gezinnen, kinderen, zichzelf)
- (Zelf) monitoren (*wat is resultaat? wat leren we ervan? geen 'afrekencultuur'*).

Wijkteams jeugd en gezin

Hoe leren professionals zich hun functie eigen maken?
Enkele exemplarische uitspraken:

“Samen aan de slag gaan. Iedereen heeft al ervaring. Maar ook gelijk met elkaar het gesprek voeren: waar staan wij voor? Wat is onze visie? Hoe willen we werken?”

“Laatst was er vraag op mijn school naar een SoVa-training. Die heb ik als jeugdmaatschappelijk werker nooit gegeven. Dat zijn dingen die collega's dan oppakken.”

“In het begin hadden we heel gerichte casuïstiekbespreking, volgens zo'n stappenplan. Dat was echt heel leerzaam. Nu is meer gewoon een praatgroep waar iedereen zijn ei even kwijt kan.

“Er was het aanbod om een cursus Triple-P lifestyle te volgen. Niemand in ons team had die expertise nog. Het leek mij wel wat, ik ben al Triple-P-trainer. Toen hebben we besloten dat ik die cursus kon volgen.”

Veranderingen in opdracht van professionals

Van gedrag centraal naar waarde centraal

■ Vereist: **KWALITEITEN PROFESSIONAL**

- In overleg gezamenlijke missie, visie en werkwijze ontwikkelen.
- Relatie met professional/ouder/jeugdige centraal: worden zij 'sterker'?
- Omgaan met onzekerheid, diversiteit en verandering.
- Lef hebben om ook missers te delen om er samen van te kunnen leren.

AAN DE SLAG!

Ons uitgangspunt: Practice what you preach!

ORGANISATIE:

- Ga met collega's van de eigen opleiding bij elkaar zitten
- Stel vast wie aantekeningen maakt en plenair terugkoppelt

Vraag 1

Ons onderzoek stelt dat hbo-pedagogen nieuwe stijl in staat zijn tot:

- in onderling overleg een gezamenlijke missie, visie en werkwijze ontwikkelen;
- Werken vanuit de relatie met de cliënt;
- omgaan met onzekerheid, diversiteit en verandering;
- delen van goede ervaringen, maar ook van missers, en daarvan leren;
- voortgaande individuele ontwikkeling, maar ook grenzen ervan accepteren.

Leiden wij hiertoe op?

- Behoort de vorming van deze kwaliteiten bij onze opleidingstaak?
- Staat dit in ons opleidingsprofiel (*Opvoedingsrelaties versterken*)?
- Hoe werken jullie hier aan in jullie opleiding?

Vraag 2

Ons onderzoek suggereert dat professionals ...

- gezamenlijk een missie, visie en werkwijze ontwikkelen waaraan ze zich committeren;
- met elkaar delen wat goed gaat, maar óók wat minder goed gaat, om ervan te leren;
- werken vanuit de relatie met cliënten (ze in hun kracht zetten)
- via intervisie, gerichte casuïstiekbesprekingen leren hoe iets beter kan;
- met elkaar vast stellen waar lacunes zitten in expertise in het team, om gericht te kunnen professionaliseren of op zoek te gaan naar expertise elders.

Doen wij dit zelf ook binnen onze teams?

- Worden we als teamleden betrokken bij bepalen missie, visie en werkwijze?
- Is er (voldoende) veiligheid en ruimte om handelingsverlegenheid te delen?
- Leren we doelgericht met en van elkaar? Zo ja, hoe?

Meer weten?

www.kenniskringjeugd.nl

www.kenniswerkplaatstienplus.nl

<http://www.amsterdam.nl/gemeente/organisatie-diensten/dmo/onderwijs-jeugd/veranderingen>

Dank voor de aandacht!